

MĀR. P. 128, 32. भद्रं वः स्वस्ति प्राप्तु माचिरम् R. 1, 17, 4. 44, 62. 63, 19. स्वस्त्यामुक्ति R. GORR. 1, 67, 11. स्वस्ति गतिमैश्वर्यमाप्नुयात् BṛĀG. P. 4, 31, 31. स्वस्ति पुत्र दिशतु ते R. GORR. 2, 25, 25. — Vgl. सौवस्तिक.

स्वस्तिक (von स्वस्ति) 1) m. eine best. Glück bringende Figur (abgebildet bei COLEBR. Misc. Ess. 2, 209 und BUANOUF, Lot. de la b. l. 625), überh. Kreuzfigur P. 6, 3, 115. स्वस्तिकार्धविभूषिताः Schlangen HARIV. 3934. 4433. 4440. भास्वत्तं स्वस्तिकेनेन्दुवर्चसा 5185. विज्ञेया Schiff R. 2, 89, 12. fg. st. dessen स्वस्तिकचक्राङ्का 97, 17. fg. GORR. पद्मस्वस्तिकसंस्थितैः (गुल्मेचैः) 5, 10, 4. MĀRĪH. 47, 12. VARĀH. BRH. S. 33, 10. 50, 2. 56, 15. 68, 46. 71. 70, 10. 71, 5. 88, 28. MĀR. P. 23, 94. LALIT. ed. Calc. 122, 20. 402, 19. Z. f. d. K. d. M. 5, 450. H. 47. 1309. auf einem Globus zur Bezeichnung best. Punkte oder Stellen GOLĀDHJ. GOLAB. 56. Comm. zu ĀRJABH. 4, 23. 80 u. s. w. — 2) m. eine Schlüssel von best. Form MBH. 4, 2188. 7, 2930. 12, 1449. R. 6, 112, 37. PAÑĀR. 2, 4, 31. ein Glück bringender Gegenstand überh. H. an. 3, 105. MED. k. 166. — 3) m. eine best. Stellung der Hände (auf der Brust gekreuzt) Verz. d. Oxf. H. 86, a, 33. 202, a, 18. 25. fg. b, 27 (wohl स्वस्तिको कस्तः st. स्वस्तिकाकस्तः zu lesen). कस्त^० dass.: ०दान das Kreuzen der Hände BĀLAR. 75, 16. स्वकस्तस्वस्तिकास्तनी so v. a. mit gekreuzten Händen die Brüste bedeckend KATHĀS. 108, 69. स्तनविनिकृत्स्वस्तिकाभिर्वधूमिः MĀLATIM. 73, 16. बाहु^० so v. a. gekreuzte Arme (= शंस Schulter NĪLAK.): ०विन्यस्तपीनरुस्वशिरोधर MBH. 3, 11146. — 4) n. (sc. घ्रासन) eine best. Art zu sitzen (mit gekreuzten Beinen) AMṬANĀDOP. in Ind. St. 9, 30. MĀR. P. 39, 28. PAÑĀR. 3, 1, 17. Verz. d. Oxf. H. 11, a, N. 1. 94, a, N. 2. 102, b, 12. 16. 234, a, 16. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 130. KULL. zu M. 6, 49. स्वस्तिकासन SARVADARĀNAS. 174, 5. — 5) Kreuzverband (an Brust, Brauen, Ohren, Gelenken) SUÇR. 1, 65, 17. 21. 2, 29, 6. — 6) m. n. ein Gebäude in Kreuzform AK. 2, 2, 10. H. an. 3, 105. MED. k. 166. HALĀS. 2, 150. VARĀH. BRH. S. 53, 34 (vgl. die Uebersetzung). 36. घ्रायताश्चतुरस्रा वृताश्च स्वस्तिकास्तथा । प्रासादाः HARIV. 8358 (wohl als adj. zu fassen). — 7) m. ein viereckiger Platz (चतुष्क) H. an. MED. — 8) m. eine Art Gebäck mit vier Zipfeln (KĀKABAD. zu SUÇR. 1, 23) VIÇVA im ÇKDR. SUÇR. 1, 107, 6. 2, 535, 9. — 9) m. eine Art Knoblauch TRĪK. 2, 4, 35. m. n. eine best. Gemüsepflanze, Marsilea quadrifolia RĀĀN. 4, 50. MAD. 7, 55. — 10) m. Hahn H. ç. 191. — 11) m. ein Wollüstling VIÇVA im ÇKDR. — 12) m. N. pr. a) eines Schlangendämons MBH. 2, 806. — b) eines Wesens im Gefolge Skanda's MBH. 9, 2567. — c) eines Dānava HARIV. 12937. — d) eines Mannes LALIT. ed. Calc. 357, 10. fgg.

स्वस्तिककर्ण adj. mit der Figur Svastika am Ohr gezeichnet P. 6, 3, 115.

स्वस्तिकयन्त्र n. ein gebogenes, hakenförmiges chirurgisches Instrument SUÇR. 1, 23, 16. 24, 6. मसूरकपर्यन्तैः कण्ठे बहानि कीलकैः । विद्यात्स्वस्तिकयन्त्राणि मूले ऽङ्कुशनतानि च ॥ VĀGBH. 1, 28, 6.

स्वस्तिकर m. N. pr. eines Mannes PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 57, 37.

स्वस्तिकर्मन् n. das Heilbringen, Wohlergehenlassen, Segnen, Lohnen: देवर्षयः सर्वे ०कर्मसु तत्पराः R. 3, 35, 99.

स्वस्तिकार 1) nom. ag. „Heil“ Rufer R. GORR. 2, 90, 25. — 2) nom. act. a) das Heilbringen, Wohlergehenlassen: ०कारे रता MBH. 1, 1334. — b) der

Ausruf स्वस्ति Heil: ०कारे विधाय KATHĀS. 4, 103. कृत^० adj. 25, 53. स्वस्तिकाकस्त s. u. स्वस्तिक 3). स्वस्तिकोकार (स्वस्तिक + 1. कार) kreuzen: ०कृतौ कौ^० Verz. d. Oxf. H. 202, b, 30.

स्वस्तिकृत् adj. Glück bereitend, Heil bringend: Çiva Çiv. स्वस्तिकव्यूति adj. glückliche Fluren habend: Pūshan VS. 11, 15. स्वस्तिकी adj. zum Glück führend: Weg RV. 6, 51, 16. Ross oder Wagen 2, 58, 16.

स्वस्तिकता (von स्वस्ति) f. Zustand des Wohls AIT. BR. 4, 20. 29. 6, 15. स्वस्तिद् adj. Wohlsein gebend: Çiva Çiv. स्वस्तिर्दा adj. dass. RV. 10, 17, 5. 116, 2. 152, 2.

स्वस्तिदेवी f. s. u. स्वस्ति 1) am Ende. स्वस्तिपुर n. N. pr. eines Tirtha MBH. 3, 7045.

स्वस्तिमैन् (von स्वस्ति) 1) adj. a) sich wohlbefindend, wohlbehalten, glücklich RV. 1, 90, 5. MBH. 2, 2582. 3, 15032. 4, 1135. 5, 646. 13, 7138. 14, 2218. R. 2, 25, 19. 84, 9 (91, 11 GORR.). R. GORR. 2, 24, 21. 38, 44. RAGH. 2, 48. BṛĀG. P. 6, 10, 27. 7, 7, 50. 9, 5, 13. 10, 7, 30. — b) Glück bringend: शरण RV. 6, 46, 9. 9, 84, 1. — c) das Wort स्वस्ति enthaltend AIT. BR. 1, 10. ÇĀRĪH. BR. 7, 8. — 2) f. ०मती N. pr. einer der Mütter im Gefolge Skanda's MBH. 9, 2630.

स्वस्तिमुख 1) adj. das Wort „Heil“ im Munde führend, Glück wünschend MED. kh. 18. — 2) m. a) ein Brahmane MED. — b) Brief (mit स्वस्ति beginnend) TRĪK. 2, 8, 28. MED. HĀR. 54.

स्वस्तिर्वक्त्र् adj. (acc. ०वाक्त्र्) glücklich führend: Wagen RV. 10, 101, 7. NĪR. 5, 26.

स्वस्तिवाच् f. Segensspruch, Glückwunsch Spr. (II) 2749. स्वस्तिवाचक m. dass. BṛĀG. P. 8, 16, 57.

स्वस्तिवाचन 1) n. a) eine an Brahmanen gerichtete Aufforderung ihren Segenswunsch für Unternehmungen u. s. w. auszusprechen; diese Cerimonie beschrieben z. B. SAṆSK. K. 21. PRAJOGAR. 2, a. — ĀÇV. GRHJ. PARĪÇ. 1, 13. MBH. 3, 13313. ब्राह्मणास्य ०स्त्रीविनः KATHĀS. 64, 6. BṛĀG. P. 10, 9, 10. कृतबलित्मङ्गल^० adj. SUÇR. 1, 15, 6. ०मन्त्राः Verz. d. Oxf. H. 398, a, No. 144. — b) Titel einer Schrift Verz. d. B. H. No. 1043. Verz. d. Tüb. H. 21. — 2) adj. = स्वस्तिवाचनं प्रयोजनमस्य गाṇा पुण्याकृवाचन zu P. 5, 1, 111, VĀRTI. 3.

स्वस्तिवाच्य 1) adj. aufzufordern den Segenswunsch für Unternehmungen u. s. w. auszusprechen JĪĀN. 1, 277. — 2) n. = स्वस्तिवाचन 1) a): ०वाच्यं कुर्यात् JĪĀN. 1, 242. — 3) absol. s. u. स्वस्ति 3).

स्वस्तिवैक्त्र् adj. = स्वस्तिवक्त्र्. Weg AV. 14, 2, 8.

स्वस्ती (von स्वस्ति) adv. in Verbindung mit घ्नस् so v. a. स्वस्ति SIDDH. K. zu P. 7, 4, 26.

स्वस्तिर्ययन (स्वस्ति + र्ययन) 1) n. sg. und pl. glücklicher Fortgang, Glück, Gelingen; Glückwunsch, Segenswunsch: तैर्मे कृतं स्वस्तिर्ययनम् AV. 19, 9, 12. ÇAT. BR. 3, 3, 2, 16. करोति 13, 4, 2, 14. R. 2, 21, 45. 61. 55, 2. 4, 15, 15. MĀR. P. 128, 30. चकार देवी रामस्य ततः ०क्रियाम् R. GORR. 2, 25, 17. कृत^० adj. (f. घ्रा) MBH. 5, 7100. 13, 629. R. 1, 24, 2. 6, 75, 8. BṛĀG. P. 4, 3, 4. 27, 2. तं देवाः सर्वेषां स्वस्तिर्ययनेनावमन्त्रयन्त AIT. BR. 3, 26, 4, 29. ÇĀRĪH. BR. 3, 9, 4, 2. रुद्रं गवा यजते ०नाय ÇĀRĪH. ÇR. 4, 17, 1. KAUC.